

Adroddiad i'r: Cabinet

Dyddiad y Cyfarfod: 12 Rhagfyr 2017

Aelod/Swyddog Arweiniol: Aelod Arweiniol Lles ac Annibyniaeth / Pennaeth Gwasanaethau Cymorth Cymunedol

Awdur yr Adroddiad: Liana Duffy, Swyddog Comisiynu a Thendro Atal Digartrefedd

Teitl: Cynllun Cefnogi Pobl/Atal Digartrefedd Sir Ddinbych 2018/19

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Cynllun Cefnogi Pobl/ Atal Digartrefedd Sir Ddinbych ar gyfer 2018/19 (y Cynllun - Atodiad 1) - sy'n amlinellu cynlluniau a gweithredoedd y Tîm Atal Digartrefedd (a'n partneriaid) wrth fynd i'r afael â digartrefedd a'i achosion, gyda phwyslais arbennig ar ddatblygiad gwasanaeth a gomisiynwyd dros y flwyddyn nesaf.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I'r Cabinet gymeradwyo'r Cynllun cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarth ym mis Ionawr 2018, a'i weithredu hyd at 2121.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r Cynllun cyn ei gyflwyno i'r Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarth ym mis Ionawr 2018, a'i weithredu 2018-2019.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 **Ar hyn o bryd, mae'r Tîm Atal Digartrefedd yn Sir Ddinbych (sy'n cynnwys Cefnogi Pobl a digartrefedd statudol, a arferai gael ei alw'n Datrysiadau Tai) wrthi'n datblygu ei Gynllun Blynyddol (Cynllun Comisiynu) ar gyfer 2018/19.**

4.2 **Mae Cefnogi Pobl yn Rhaglen gan Lywodraeth Cymru sy'n ariannu cefnogaeth ar gyfer amrediad eang o brosiectau i bobl 16 + sy'n ddigartref neu mewn perygl o fod yn ddigartref. Y nod yw atal digartrefedd lle bynnag y bo hynny'n bosibl, gweithio gyda'r gymuned a'n partneriaid i nodi a mynd i'r afael â'i achosion, a grymuso pobl i fyw mor annibynnol ag sy'n bosibl. Digartrefedd statudol yw'r ymateb cyfreithiol pan fo rhywun yn ddigartref neu dan fygythiad o ddigartrefedd, sy'n cynnwys cefnogaeth i atal a datrys digartrefedd a darparu llety dros dro pan fo hynny'n briodol.**

4.3 **Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i ni gyflwyno Cynllun Blynyddol i'r Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol ym mis Ionawr bob blwyddyn. Mae ein Cynllun Blynyddol yn rhoi trosolwg o'n blaenoriaethau a'n cynlluniau ar gyfer 2018/19, pam rydym ni'n gwneud yr hyn rydym ni'n ei wneud a beth mae hyn yn ei olygu i'r bobl y mae'n effeithio arnynt. Mae'r Cynllun Blynyddol yn rhan**

allweddol o'n llwyddiant i gyflawni yn erbyn y Strategaeth 4 blynedd (Sy'n cael ei datblygu ar hyn o bryd), gyda ffocws ar ddatblygu gwasanaethau a gomisiynir.

4.6 Dyma'r 5 Blaenoriaeth Strategol a nodir ar gyfer y Cynllun Blynyddol:

- Cynnwys Dinasyddion – wrth wraidd cynllunio a darparu ein gwasanaethau
- Y Strategaeth Digartrefedd – cefnogi ei datblygiad a'i gweithrediad; **blaenoriaeth gyffredinol sy'n gosod ein cyfeiriad am y 4 blynedd nesaf**
- Cynaliadwyedd gwasanaethau cynnal sy'n ymwneud â thai – **yng nghyd-destun toriadau i wariant cyhoeddus (gan gynnwys dros 20% o doriadau (£1.5 miliwn) i'r Grant Cefnogi Pobl ers 2012), a diwygiadau lles**
- Trechu Tlodi
- Cydgomisiynu/Cydweithredu – yn lleol ac yn rhanbarthol

4.7 Bydd y Cynllun Blynyddol hefyd yn cynnwys cynllun gwario blynyddol llawn ar gyfer y Grant Cefnogi Pobl; ond nid yw'n bosibl cynhyrchu cynllun gwario nes bydd ein cyllideb yn cael ei chadarnhau gan Lywodraeth Cymru. Mae'n rhaid i gost Cynllun Gwario Cefnogi Pobl fod wedi'i gynnwys o fewn yr arian sydd ar gael.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd y cynigion arfaethedig yn y Cynllun yn cyfrannu at gefnogi Cynllun Corfforaethol Sir Ddinbych 2017-22 yn y meysydd canlynol:-

- Mae pawb yn cael eu cefnogi i fyw mewn cartrefi sy'n bodloni eu hanghenion
- Mae'r Cyngor yn gweithio gyda phobl a chymunedau i gynyddu annibyniaeth a chadernid
- Mae pobl iau eisiau byw a gweithio yma, ac mae ganddynt y sgiliau i wneud hynny

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd gan y camau gweithredu gofynnol o'r Cynllun Blynyddol yn bennaf â goblygiadau ar gyfer y Grant Cefnogi Pobl, sydd wedi'i glustnodi gan Lywodraeth Cymru. Mae yna hefyd elfennau a allai effeithio ar y gyllideb ddigartrefedd statudol, sy'n dod o'r gyllideb Gwasanaethau Cefnogi Pobl canolog. Bydd hyn yn cael ei reoli o fewn y cyllidebau presennol sydd wedi'u dyrannu; fodd bynnag bydd gofyn hefyd i'r Tîm Atal Digartrefedd weithio a buddsoddi ar y cyd â phartneriaid mewnol ac allanol. Bydd unrhyw gynlluniau o'r fath yn cael eu datblygu a'u rheoli trwy'r sianelau perthnasol, gan gynnwys y Grŵp Cynllunio Atal Digartrefedd. Mae hefyd yn hanfodol i ni gael cefnogaeth ar bob lefel, gan gynnwys yn gorfforaethol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Cynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Les ar gyfer Cynllun Cefnogi Pobl/Atal Digartrefedd drafft 2018/19 ar 18/04/2017, ar y cyd â'r Grŵp Cynllunio Atal Digartrefedd. Nid yw'n syndod i'r Cynllun Blynyddol, yn debyg iawn i'r Strategaeth, sgorio 22 pwynt allan o 24 o ran ei gynladwyedd, a nodwyd ei fod

yn gwneud cyfraniad cadarnhaol i bob un o'r 7 Nod Lles (gyda strategaethau clir wedi'u nodi i fynd i'r afael ag unrhyw ganlyniadau negyddol anfwriadol posibl). Adolygwyd yr Asesiad ar ôl i gyfnod ymgynghori ffurfiol y Cynllun (27/06/2017 - 22/08/2017) ddod i ben, ac nid oedd angen gwneud unrhyw newidiadau - gweler Atodiad 1(a).

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

8.1 **Mae'r blaenoriaethau a'r camau gweithredu a nodir yn y Cynllun Blynyddol wedi'u llywio gan ystod o wybodaeth y buom yn ei chasglu drwy gydol y flwyddyn, gan gynnwys barn dinasyddion, gyda'n Swyddog Cynnwys Dinasyddion yn cydweithio'n agos ar brosiectau i sicrhau bod lleisiau pobl yn cael eu clywed. Ar bob cam yn natblygiad y Cynllun, ymgynghorwyd â'r Grŵp Cynllunio Atal Digartrefedd, a chafwyd eu cymeradwyaeth. Bu'r Cynllun hefyd trwy gyfnod ymgynghori ffurfiol (27/06/2017 - 22/08/2017), pan gafodd ei drafod mewn nifer o fforymau cynllunio ac eraill. Ymgynghorwyd ar y Cynllun hefyd yn y Diwrnod Atal Digartrefedd Blynyddol ym mis Awst, a fynychwyd gan nifer o ddinasyddion a budd-ddeiliaid eraill.**

8.2 **Cafodd y Cynllun (ynghyd â'r Strategaeth Ddigartrefedd) ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau ar 2 Tachwedd.** Roedd yr aelodau o'r farn y gellid darparu'r ddau a'u bod yn gynaliadwy yn yr hirdymor, yn amodol ar argaeledd cyllid. Canmolodd yr Aelodau y Tîm Atal Digartrefedd ar eu gwaith ac ar y Cynllun, gan bwysleisio pwysigrwydd addysgu pobl ar faterion ariannol i atal digartrefedd. Cytunwyd y dylid cyflwyno adroddiad cynnydd ar weithredu'r Strategaeth Ddigartrefedd (gan gynnwys camau gweithredu ar gyfer y Cynllun Blynyddol) i'r Pwyllgor yn ei gyfarfod ym mis Mai 2018. Argymhelliad y pwyllgor archwilio i'r Cabinet oedd bod Cynllun Cefnogi Pobl/ Atal Digartrefedd Sir Ddinbych 2018/19 yn cael ei gymeradwyo a'i fabwysiadu.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Bydd y goblygiadau o ran cost yn dod yn fwy eglur wrth i'r ddau gynllun ddatblygu. Er y credir bod lefelau cyllido'r grant Cefnogi Pobl yn sefydlog ar y cyfan yn y tymor byr, gallai newidiadau i bolisi neu ddosbarthiad gael effaith yn y dyfodol. Dull cyffredinol y cyngor yw pasio gostyngiadau mewn arian grant ymlaen i'r maes gwasanaeth a ddarperir.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Er gwaethaf cyhoeddiadau cyllideb diweddar gan Lywodraeth Cymru yn nodi na fydd y Grant Cefnogi Pobl yn cael ei leihau ar lefel genedlaethol, gallai Llywodraeth Cymru barhau o hyd gyda fformiwla ailddosbarthu'r Grant CP. Byddai hyn yn golygu gostyngiad yn y grant i Sir Ddinbych. Mae Sir Ddinbych wrthi'n cynllunio'n barhaus i liniaru unrhyw ostyngiad yn y grant yn y dyfodol, er mwyn sicrhau bod y cynllun yn parhau'n ariannol hyfyw ac o fewn yr adnoddau sydd ar gael.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae penderfynu ar gynnwys unrhyw gynllun, strategaeth neu ddogfen bolisi arall yn gofyn am gymeradwyaeth Aelod Arweiniol y Cabinet, yn unol ag Offeryn Statudol 2001 Rhif 2291 (W,179) Rheoliad 4 (3) (c) + (d)

Mae Adran 7.4 Cyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu pwerau'r Pwyllgor Archwilio o ran datblygu ac adolygu polisi.

Swyddog Cyswllt:
Swyddog Comisiynu a Thendro
Tîm Atal Digartrefedd
Rhif ffôn: 01824 712304